

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO
KËSHILLI GJYQËSOR I KOSOVËS - SUDSKI SAVET KOSOVA - KOSOVO JUDICIAL COUNCIL

PANELI ZGJEDHOR PËR ANKESA DHE PARASHITRESA
IZBORNİ PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE - ELECTION COMPLAINTS AND APPEALS PANEL

Abr.280/2025

IZBORNİ PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE (IPŽP), u panelu sastavljeno od sudija; Hajriz Hoti, predsedavajući, Violeta Husaj -Rugova i Bujar Muzaqi članovi, odlučujući u vezi sa pritužbom političkog subjekta Pokret Samoopredeljenje (LVV), sa sedištem u Prištini, podnetom protiv političkog subjekta, Demokratske partije Kosova (PDK), sa sedištem u Prištini, zbog kršenja Kodeksa ponašanja političkih subjekata, njihovih pristalica i kandidata, tokom izborne kampanje za Skupštinu Republike Kosovo, koji će se održati 09. februara 2025. godine, na sednici veća održanoj 03.02.2025.godine, doneta je sledeća:

ODLUKA

I. Prihvataju se osnovane žalbe Pokreta Samoopredeljenje (LVV), sa sedištem u Prištini, Abr.280/2025 od 31.01.2025, i Abr.284/2025, od 01.02.2025.godine

II. Politički subjekt, Demokratska partija Kosova (PDK), sa sedištem u Prištini, zbog kršenja Kodeksa ponašanja političkih subjekata, njihovih pristalica i kandidata, kažnjava se novčanom kaznom od 15.000 (petnaest hiljada) evra.

III. Politički subjekt, Demokratska partija Kosova (PDK), sa sedištem u Prištini, dužan je da plati novčanu kaznu izrečenu u tački -II- dispozitiva ove odluke, u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ove odluke.

Obrazloženje

IPŽP je 31.01.2025. godine primio žalbu političkog subjekta, Pokreta Vetevendosje (LVV), u kojoj se tvrdi da je 30.01.2025. godine u objavi na društvenoj mreži Facebook Smajl Luštaku – pristalica PDK-a, objavljen tekst koji sadrži mržnju i uvredljiv jezik koji krši zakonsku odredbu ZOI. Podnosilac pritužbe naglašava da je tekst na Fejsbuku sledeći: „ *da se podiže četnički simbol sa tri prsta u srce Drenice, mora da ste ili ljudi ili četnici! Posle 25 godina slobode, prištinski idioti, kulminirajući LVV sa sedištem u Prištini-Beograd i Atina, u srve Drenice- Srbice podižu tri prsta u ime ova i svetoga duha, Dole ćemo datolerišemo ove idiote koji se kriju iza partijskih i političkih ruha, Drenica je oduvek imala tradiciju da prijatelje (hleb i so srcem) i neprijatelje tretira metkom u čelo, jer seme posejano u Šumadi samo ga metak pocrveni*”. Ista osoba u svom postu naglašava da je "*provociranje Drenice, čija je krv prolivena od 1389. godine, nehumano i bizarno Ko! Kučkini sinovi iz Prištine! Sa najvećim demagogom i lažovom XXI veka (Kurcin)*". Ista osoba u svom postu naglašava: "*Da li ćemo ih sledeći put dočekati sa cvećem i crvenim tepihom ili sa pendrecima i handarom?*" Dalje, ista osoba ističe da „*dolaze iz Prištine po nalogu Beograda i dižu tri prsta, nema više tolerancije ni ulaska u Drenicu i zahteva od opštinskih struktura Srbije da politički subjekt LVV proglaše non grata i zatvore tu kancelariju sa tri-četiri zaposlena, a ko hoće iz Drenice neka ide u Prištinu i Beograd da obavlja svoje delatnosti*".

Takođe 01.02.2025, IPŽP je primio pritužbu političkog subjekta Pokret Samoopredeljenje (LVV) u kojoj se navodi da je 01.02.2025. godine u objavi na društvenoj mreži Facebook autora

Rasima Brahima Redžepija - pristalica PDK-a, objavljen tekst koji sadrži jezik mržnje koji krši zakonsku odredbu ZOI. Podnosilac žalbe ističe da je tekst na Fejsbuku sledeći: „*Dobro jutro narode Albina prevaranta, koji nije prihvatio i priznao državu Kosovo, sad nema ni pravo glasa, a vi ste ga postavili na čelo Vlade kao premijera koju mu ne priznaju žena i dete, šta treba ovoj državi, procenite sami, neko je dao ceo život ovoj državi, a premijeru zemlju ne priznaje ni njegova žena.* Podnosilac žalbe naglašava da je Besim Brahim Rekhepi potvrđen kao pristalica PDK i da je kažnjen odlukom IPŽP-a Abr.240/2025, za još jedan prekršaj.

Podnosilac žalbe navodi da je ovim radnjama prekršen član 34. stav 1. tačka 1.11. ZOI, koji propisuje da je „*političkom subjektu, njegovim simpatizerima ili kandidatima zabranjeno da vrše bilo šta od sledećeg: ometanje okupljanja drugih političkih subjekata ili podsticanje drugih na pretnje ili podršku drugim kandidatima, pretnje ili podršku kandidatima pisanom ili usmenom formi, koja podstiče ili provocira, ili koja može podstaći ili isprovocirati, drugo lice da izvrši čin nasilja nad drugim licima ili imovinom, ili koja podstiče ili može podstaći mržnju prema drugima ili objavljivanjem ili upotrebom fotografija, simbola ili bilo kog drugog materijala koji ima ili može imati takav efekat.*”

Kao dokaz koji dokazuje navodni prekršaj, priložio je objave na društvenim mrežama Fejsbuk. i linkove za njihovo kršenje:

<https://eee.facebook.com/dona.lushtaku.33/posts/t%C3%AB-ngrehet-simboli-%C3%A7etnik-me-tre-gishta-n%C3%AB-zem%C3%ABr-t%C3%AB-drenic%C3%ABs-ose-duhet-t%C3%AB-jesh%C3%AB-/1131832268322011/>

https://www.facebook.com/stori.php?stori_fbid=28774952262119056&id=100000929965027

[&rdid=folUKIUdGalaP9DJ#](https://www.facebook.com/stori.php?stori_fbid=28774952262119056&id=100000929965027&rdid=folUKIUdGalaP9DJ#)

U odgovoru na pritužbu koju je politički subjekt PDK podneo 02.02.2025. godine, naglašeno je da podnosilac žalbe nije uspeo da argumentuje subjektivnu odgovornost prema političkom subjektu PDK, kao i da podnosilac žalbe nije uspeo da poveže radnje učesnika u ovom događaju sa odgovornošću političkog subjekta PDK, već je tvrdio da su isti samo pripadnici PDK-a i da su oni sami delovali. Štaviše, PDK je stupio u kontakt sa osobom Rasimom Brahim Redžepijem, koji je negirao da su ove akcije sprovedene radi jačanja i u ime PDK, ali ove statuse objavljuje kao znak revolta protiv političkog subjekta LVV i da oni uopšte nisu u vezi sa dobijanjem glasova. Politički subjekt PDK je takođe kontaktirao Smajla Luštaku da izrazi zabrinutost u vezi sa njegovim pisanjem na društvenim mrežama Fejsbuk, gde je odgovorio da je ovo pisao kao građanin Drenice, i da nije dao nikakva uputstva ili direktive od strane PDK-a, te da je istu objavu obrisao i preduzeo mere da obriše predmetnu objavu, i isti predlaže da se žalbe odbiju kao neosnovane.

Panel je, u skladu sa članom 9 stav 5, podstav 5.5 Uredbe br. 01/2024, o procedurama za podnošenje i odlučivanje o žalbama od IPŽP-a, i članom 84 stav 1 Zakona br. 05/L-031, o opštem upravnom postupku, u cilju ekonomičnosti postupka, spojio je žalbe Abr.280/2025, od 31.01.2025. i Abr.284/2025, od 01.02.2025. godine, i obrađene pod zajedničkom shifrom Abr.280/2025, zbog slične prirode pitanja

Panel je, nakon uvida u sve spise predmeta u skladu sa članom 117. stav 3. ZOI, konstatovao da su pritužbe osnovane.

Panel je, nakon uvida u spise predmeta ponuđene kao materijalni dokaz, iz kojih proizilazi da je Smajl Luštaku, pristalica političkog subjekta PDK, je preko društvene mreže Fejsbuk naglasio : „*da se podiže četnički simbol sa tri prsta u srce Drenice, mora da ste ili ludi ili četnici! Posle 25 godina slobode, prištinski idioti, kulminirajući LVV sa sedištem u Prištini-Beograd i Atina, u srve Drenice- Srbice podižu tri prsta u ime ova i svetoga duha, Dole ćemo*

datolerišemo ove idiote koji se kriju iza partijskih i političkih ruha, Drenica je oduvek imala tradiciju da prijatelje (hleb i so srcem) i neprijatelje tretira metkom u čelo, jer seme posejano u Šumadi samo ga metak pocrveni". Ista osoba u svom postu naglašava da je "provociranje Drenice, čija je krv prolivena od 1389. godine, nehumano i bizarno Ko! Kučkini sinovi iz Prištine! Sa najvećim demagogom i lažovom XXI veka (Kurcin)". Ista osoba u svom postu naglašava: "Da li ćemo ih sledeći put dočekati sa cvećem i crvenim tepihom ili sa pendrecima i handarom?" Dalje, ista osoba ističe da „dolaze iz Prištine po nalogu Beograda i dižu tri prsta, nema više tolerancije ni ulaska u Drenicu i zahteva od opštinskih struktura Srbije da politički subjekt LVV proglase non grata i zatvore tu kancelariju sa tri-četiri zaposlena, a ko hoće iz Drenice neka ide u Prištinu i Beograd da obavlja svoje delatnosti”.

Panel je takođe ocenio i dostavljene spise predmeta, iz čega proizilazi da je Rasim Brahim Redžepi, pristalica političkog subjekta PDK, je preko društvene mreže Fejsbuk naglasio „*Dobro jutro narode Albina prevaranta, koji nije prihvatio i priznao državu Kosovo, sad nema ni pravo glasa, a vi ste ga postavili na čelo Vlade kao premijera koju mu ne priznaju žena i dete, šta treba ovoj državi, procenite sami, neko je dao ceo život ovoj državi, a premijeru zemlju ne priznaje ni njegova žena.*

Prema Panelu, upotreba ovakvog jezika od strane simpatizera političkog subjekta PDK, Smajl Lushtakua i Rasim Brahim Rexhepija, tokom izborne kampanje, smatra se kršenjem izbornih pravila na Kosovu. Radnje preduzete tokom izborne kampanje imaju za cilj stvaranje negativne veze ili podsticanje osećanja mržnje i stvaranje atmosfere napetosti i podele. Takve radnje se tumače kao pokušaj manipulacije percepcijom birača, koristeći uvredljiv, omalovažavajući i ponižavajući jezik protiv političkog subjekta podnosioca žalbe i njegovog lidera. Ovaj postupak se vidi kao način korišćenja teških kvalifikacija za stigmatizaciju političkog subjekta i povećanje negativnih osećanja prema podnosiocu žalbe. Panel smatra da su stranke, kandidati i simpatizeri obavezni poštovati izbornu etiku i izbegavati radnje koje mogu izazvati nesigurnost ili pogoršati političku atmosferu. Korišćenje takvih figura može oštetiti demokratski proces i povećati napetosti u zemlji. Ovo je kršenje pravila koja zahtevaju mirnu, poštenu i direktnu kampanju.

Upotreba takvog jezika je, prema oceni Panela, u suprotnosti sa članom 34. stav 1. tačka 1.11) ZOI-a, koji propisuje da je „*političkom subjektu, njegovim pristalicama ili kandidatima zabranjeno da učine bilo šta od sledećeg: ... 1) Upotreba jezika, u pisanom ili usmenom obliku, koji podstiče ili provocira, ili koji može podstaći ili provocirati drugu osobu da počinu čin nasilja protiv drugih osoba ili imovine, ili koji podstiče ili može podstaći mržnju prema drugima, ili objavljivanjem ili korišćenjem fotografija, simbola ili bilo kog drugog materijala koji ima ili može imati takav uticaj*

Ovaj zaključak se odnosi na činjenicu da Kodeks ponašanja obavezuje sve političke subjekte, kandidate, članove entiteta i njihove simpatizere da poštuju ovaj kodeks kako bi se stvorili uslovi da u periodu kampanje djelovanje političkih subjekata bude u atmosferi tolerancije, demokratije, mira i poštovanja vladavine prava.

Član 120 stav 1 podstav 1.3 ZOI propisuje da, ako IPŽP utvrdi da je došlo do kršenja ovog zakona ili pravila CIK-a, može „*izreći novčanu kaznu političkom subjektu u iznosu do pedeset hiljada (50.000 evra) evra .*

Panel je prilikom izricanja kazne, kako je navedeno u dispozitivu ove odluke, uzeo u obzir sve sledeće okolnosti: prirodu prekršaja i njen mogući uticaj na izborni proces, obim i težinu prekršaja, da li radnja predstavlja ponavljanje prekršaja iste ili slične prirode, koje je politički subjekt prekršio izbornom zakonodavstvu u prethodnim izbornim procesima ili prekršio izborne zakone u prethodnim postupcima. PDK je obavešten o obavezama i odgovornostima tokom procesa kampanje, kršenjima važećih izbornih zakona koje je ovaj subjekt počinio na ovim izborima i na prethodnim izborima na Kosovu, što znači da je isti obavešten o izbornim pravilima.

Stoga, panel konstatuje da je upotrijebljeni jezik u suprotnosti sa Kodeksom ponašanja političkih subjekata, njihovih simpatizera i kandidata, odnosno odredbama člana 34. ZOI, koji definiše zabranjene radnje simpatizera političkih subjekata, a ovim postupanjem prekršili su odredbe člana 34. stav 1.1.1 tačka 1. ZOI.

Panel je prilikom izricanja kazne uzeo u obzir i dosadašnju praksu u sličnim slučajevima, kao i činjenicu da je predmetni politički subjekt činio prekršaje iste prirode, za koje je veće izreklo novčane kazne. Takođe, pri određivanju iznosa izrečene novčane kazne, Panel je uzeo u obzir činjenicu da je kandidat PDK za premijera g. Bedri Hamza pozvao pristalice PDK da budu oprezniji u svojim javnim izjavama tokom predizborne kampanje.

Panel je takođe ocenio tvrdnje iz odgovora na žalbu, ali ih je ocenio kao neosnovane, jer politički subjekat PDK nije dokazao iste tvrdnje ni jednim dokazom, dok dokazi koje je pritužila strana, a to je fotografija priložena uz žalbu, dokazuje da je Smajl Lushtaku simpatizer PDK. Takođe, odlukom IPŽP-a Abr. 240/2025, od 30.01.2025, PDK je kažnjen zbog postupaka svog pristalice Rasima Brahim Regjepia, ovo je dokaz koji dokazuje činjenicu da je on pristalica PDK.

Iz gore navedenih razloga, a u skladu sa članom 34. stav 1. tačka 1.11), članom 118. stav 1. i članom 120. stav 1. tačka 1.3. ZOI, odlučeno je kao u odredbi ove odluke

Izborni panel za žalbe i predstavke
Abr. 280/2025, dana 03.02.2025.godine

Predsedavajući panela
Hajriz Hoti

Pravni savet : Protiv ove odluke dozvoljena je žalba, shodno članu 118. stav 4. ZOI, Vrhovnom sudu Kosova, u roku od četrdeset osam (48) sati od trenutka prijema ove odluke.